

TULVA PEITTÄÄ JÄLJET

 SAGA
EGMONT

LIISA
HÄNNIKÄINEN

Liisa Hännikäinen

Tulva peittää jäljet

SAGA Egmont

Tulva peittää jäljet

Cover image: Shutterstock

Copyright © 1973, 2021 Liisa Hännikäinen and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726581737

1st ebook edition

Format: EPUB 2.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Maria Cruciatille

– Nyt, Henriika sanoi. Soile näki puittenlatvat. Hänen korvansa menivät lukkoon. Kone kaartoi, otti lisää korkeutta. Soile nieleskeli, korvissa naksui jatkuvasti. Henriika kurkotti serkkunsa ylitse ikkunaan. He näyttivät nousevan pilvien lävitse, sillä kevyet harsot lipuivat ikkunan ohi. Ilmanvaihtajat suhahtivat käyntiin, merkkivalo sammui. Henriika ojenteli itseään, hänen jalkansa retkottivat käytävällä, vihreä villatakki oli heitetty kevyesti hartioille. Ruskea tukka kehysti päivettyneitä kasvoja.

– Mitä Elsa-täti sanoi, Henriika kysyi äkkiä, hänen vihreät silmänsä, joissa oli ruskeita pilkkuja, katselivat tutkivasti Soileä.

– Minä kerroin tästä vasta eilen, mutta hän ehti sittenkin pitää ankaran saarnan.

– Tavatonta sitä huolehtivaisuutta, Henriikan ääni oli ivallinen. – Olisi jo aika sinunkin päästä jaloillesi. Et ole yhtään itsenäistynyt vaikka muutit hänen luotaan.

– Mutta hänhän on kasvattanut minut, Soile puolustautui. – Minusta on mukavaa mennä syömään hänen luokseen.

– Miten sinä muuten olet voinut.

– Leikkaushaava hylkii ompeleita.

– Aukeniko se taas, Henriikan ääni oli hämmästynyt. – Mikset sinä voi olla niin kuin muutkin?

– En minä sille mitään voi, Soilen ääni värähti. Serkku taputti hänen kättään rauhottavasti.

– Et tietenkään, Henriikan ääni oli väsynyt. – Olikohan tämä sittenkään viisasta, tarkoitan, kun leikkauksesta on niin vähän aikaa?

– Minun täytyi lähteä, Soile kääntyi ikkunaan. – Minä en jaksa enää. Ei mitään muuta kuin huoneen yksinäisyys, työ ja se ainainen narina toimistossa. Et

usko, miten tylsäksi tulen lääkkeistä. Pudottelen esineitä, kompastelen ja käyttäydyn kuin hysteerikko.

– Eikö niitä voi lopettaa?

– Nämä on totuttautumisvaivoja, Soile pyöritteli hopeista ranneketjuaan. – Vaikka olen itse kyllä sitä mieltä, ettei minulle sovi mikään lääke. Saan ihottumaakin. Katso vain. Leukaan tulee paukuroita. Minulla on aina ollut hyvä iho.

– Se voi olla matkajännitystäkin, Henriika väisti pitkää miestä, joka loikki keittiöön.

Soile kohautti hartioitaan. Mies käytävän toisella puolella otti lippalakin päästään, suki sormillaan lyhyttä tukkaansa. Kasvot olivat laihat, tiukkailmeiset. Kaitaluinen vaimo istui hiljaisen näköisenä vierellä. Pariskunnan edessä oli kaksi naista. Toisella tummanruskea kävelypuku, lyhyissä hiuksissa jo hopeaa. Nainen poltteli pikkusikaria, jonka savu leijaili kevyesti taaksepäin. Soilea alkoi yskittää, tupakka kutitti kurkussa. Punatakinen nainen hänen edessään siirsi takkinsa hyllylle, yskäisi, katsoi sikarinpolttajaa.

– Minulla on sellainen tapa, että tupakoin, lyhyttukkainen sanoi kuuluvalla äänellä vierustoverilleen. Tämä oli pieni, hiireltä näyttävä nainen: tummat, pistävät silmät tarkkailivat ympäristöä jatkuvasti.

Pilvet olivat tiivis peite koneen alapuolella. He eivät näyttäneet liikkuvan lainkaan. Aurinko kimalsi siivissä, sateen harmaus oli jäänyt. Soile kurkotteli päätään nähdäkseen, mitä lentoemäntien tarjottimilla oli. Ainoastaan punaiset paprikat sekä suuri vihreä kurkku erottuivat valkealta muovilautaselta. Lyhyttukkainen nainen sammutti tupakkansa ja ilmoitti lähellä istujille, ettei hän pitänyt paprikoista. Henriika tuhahti vihaisesti. Hän oli huomauttanut naiselle ensin hienotunteisesti, sitten tönkeästi tupakoimisesta, mutta tämä ei siitä

välittänyt: hänellä oli kuulemma tapana tupakoida. Ja kyllä hän tupakoikin. Tuskin ensimmäinen kessu oli kulunut loppuun, kun toinen jo kärysi hampaissa.

Soile ojensi lasinsa. Lentoemäntä kaatoi kivennäisvettä, mutta Henriika tahtoi viiniä.

– Millaista, Soile leikkasi maustekurkusta palasen.

– Aika mukavanmakuista, kuivaa, Henriika maisteli viiniä suussaan. – Minä en oikein makeista pidäkään.

Jälkiruokana oli kahvia sekä keksi, jonka toinen pää oli kuorrutettu suklaalla.

Lyhyttukkainen nainen sytytti taas sikarin. Henriika nousi ja käänsi kaikki tuulettajat polttajaa kohden.

Samoin tekivät naisen takana istuvat. Savu kiemuroi edestakaisin käytävällä aivan kuin ei olisi löytänyt omaa paikkaansa. Nainen näytti tyytymättömältä, hieroi niskaansa ja kääntyi sitten Henriikaan päin.

Tiukkailmeinen mies oli luultavasti hänellekin liian kova pala.

– Vedosta saa reumatismia, nainen sanoi. – Voisitteko kääntää tuulettajan?

– Minulla on sellainen tapa, että tuuletan, Henriikan ääni oli kuuluva. Vaalea nainen edessä tirskahti, tiukkailmeisen miehen kasvot vetäytyivät niukkaan hymyyn.

Tupakoitsija otti hyllyltä takin, veti sen mielenosoituksellisesti niskaansa, kaulus jäi suojaamaan päätä.

Autonmyyjät hakivat itse keittiöstä laseittain valkoviiniä. He eivät ehtineet odottaa lentoemäntiä. Pitkä mies oli kaikkein äänekkäin. Hän oli ripustanut käsivarrelleen pahvikotelon, joka sisälsi konjakkipullon. Mies pysähtyi Henriikan kohdalle, vilkaisi sääriä ja vihelsi kuuluvasti.

– Mekomakin hölö, sanoi tyttö vihaisesti, kun tuijottaja oli mennyt. – Jos tuo tulee samaan autoon, niin minä kiipeän kattotelineelle.

Niukkailmeinen mies hymyili käytävän toiselta puolelta, vilkaisi vaimoonsa ja ojensi kätensä.

– Kun olemme matkatovereita, hän selitti. – Styrman, Hans Styrman. Tässä on vaimoni Ingrid.

– Henriika Kuitunen, ja tässä on Soile Marttinen, tyttö esitteli heidät miehelle. Styrman kumarsi niukasti, mutta kohteliaasti. Kasvot olivat tavattoman laihat, nahka suorastaan pingottui poskiluitten päälle.

– Olen iloinen, että saamme asiallista seuraa, Styrman jatkoi. – Aloin jo kentällä epäillä, mutta tietävästi noilla autonmyyjillä on eri reitti. Kahdeksan päivää samassa seurassa olisi liikaa.

– Minä saan jo tästä lentomatkasta tarpeekseni, Henriika väisti Hölöä, joka porhalsi taas keittiöön.

– Jokainen tehkööt, mitä lystää, lyhyttukkainen nainen tokaisi. – Antakaa niitten lystäillä. Jokaisella ei ole samat käsitykset iloista.

– Kyllä minun puolestani, Henriika vilkaisi Soilea.

– Matkoilla on sopeuduttava, nainen jatkoi saarnaansa.

– Me olemme rentoutumassa. Sitäpaitsi, mitäs tämä nyt on. Olisittepa käyneet joskus etelässä, niin tietäisitte.

– En ole käynyt enkä käykään, Styrman sanoi jäykästi. Lyhyttukkainen kohautti olkapäitään.

– Minä lähen kattoon, mitä hyvää ne sieltä, töyhtötukkainen nousi. Keittiöstä alkoi kuulua kovaäänistä puhetta, miehet tulivat peräkkäin. Töyhtötukka ojensi viinimukin vaimolleen, mutta Hölö tönäisi ja juoma oli kaatua naisen vaatteille.

– Tahallaa tek, rouva kiivastui. – Mie sil viel näytä.

– Jotain tapoja noillakin pitäisi olla, Styrman sanoi Henriikalle. – Juokoot, mutta jättäköön muut rauhaan.

– Vahinkoja tulee kelle vaan, lyhyttukkainen nainen puolusteli. – Eihän nyt mitään sattunut.

– Vai vahinko, kun työ ette tiiä, rouva kohottautui, mutta hänen miehensä sanoi jotain hiljaa ja nainen vaiken.

Pilviverho avautui hetkeksi. Maisema alapuolella hehkui. Kallioiset paljaat huiput, laaksoissa punaista ja lehtien kultaa, syviä sinisiä varjoja. Jossain välähti havupuitten voimakas vihreä. He tuijottivat alas kunnes pilviverho sulkeutui ja maisema tasottui yksitoikkoisen valkeaksi.

– Toivottavasti tuo saa viiniä niskaansa, Henriika sanoi Soilelle. – Katsotaan sitten, miten vapaamielinen se on.

Koneessa oli tullut hämärää. He sukelsivat johonkin nokiseen, joka näytti yhä sakenevan. Merkkivalo syttyi, turvavöitä alettiin kiinnittää. Paksu pilviverho painoi tiukasti koneen kylkiä, alapuolella oli tummaa tiivistä massaa, joka vähitellen harveni. Näkyi, että satoi rankasti, kaikki oli veden vallassa. Joet tulvivat kauas vihreille pelloille.

– Ei näytä lupaavalta, Soile hätkähti laskutelineitten jytäkhtaessä koneen alapuolella. Korvat menivät taas lukkoon.

Sitten he jo olivat maassa. Vesipisarat hakkasivat koneen ikkunoihin. Lentoaseman piparkakkureunainen katto näkyi suoraan edessä. Ihmiset alkoivat vetää ylleen sadetakkeja. Hölö kumppaneineen oli jo koneen ovella.

– Jaska, sun salkkus, joku huusi kauempaa. Hölö kääntyi ja kurvasi takaisin. Käytävällä olijat väistivät parhaansa mukaan. Avatusta ovesta loistivat Otopenin lentokentän kirkkaat valot. Ensimmäiset matkustajat työntyivät sateeseen koneen portaille. Punaiset bussit olivat jo odottamassa.

Soile oli paiskautua ovenpieleen, kun Hölö syöksyi autoon. Partavedeltä tuoksuva mies ehätti kuitenkin väliin. Muutama tiukka sana ryntäilijälle, joka kerrankin näytti hämmentyneeltä. Soile hymyili miehelle. Tällä oli ystävälliset ruskeat silmät. Hiukset olivat jo lähteneet päälaelta, mutta se tuntui vain sopivan. Henriika katsoi hyväksyvästi, kasvoille kohosi niukka hymy vaikka hän yleensä olikin pidättyväinen.

Bussi pysähtyi lentopaviljongin eteen. Hölö oli hiljentynyt ja mulkoili epäluuloisesti lasikopissa istuvaa virkailijaa, jolla oli koppalakki sekä hyvin hoidetut viikset.

- Toivottavasti ne pidättävät sen, Henriika kuiskasi Soilelle.

Toivomus kävi hetkessä toteen, sillä tuskin Hölö oli iskenyt passinsa luukkuun, kun virkailija pyysi miestä siirtymään sivuhuoneeseen. Jono seurasi epäluuloisen näköisenä lähtijöitten perään, mutta seuraavat pääsivät nopeasti tarkastuksen läpi.

Lentohalli oli korkea. Katto muistutti valtavaa laskuvarjoa. Lattia oli kaunista valkeaa marmoria. Sisäänkäynnin edessä odotti rivi sinivalkoisia busseja; niillä mentäisiin lähes sadan kilometrin päässä olevaan Pitestiin. Kuskit olivat katoksen alla tupakalla, mutta tähyilivät kiinnostuneen näköisinä tulijoita. Toinen miehistä oli lyhyehkö, pullea ja hänen paksut sormensa pitelivät tiukasti savuketta. Pyöreillä kasvoilla oli tyytyväinen ilme. Hänen laihempi toverinsa katseli kiinnostuneena nuorempia naisia, tutki ja sanoi sitten jotakin kumppanilleen. Lihava kuski näytti hymähtävän.

Soile seisoj lentohallin keskellä. Osa matkustajista oli jo siirtynyt bussien luo, mutta hän odotti Henriikaa. Tämän matkalaukku ei ollut vielä tullut. Soile oli saanut tavaransa ensimmäisten joukossa. Monet tuijottivat vielä liukuhihnaa, joka toi laukut ylös. Tullimiehet tuskin

vilkaisivat matkustajia, jotka marssivat kantamuksineen ulos tarkastushuoneesta.

Äkkiä Soile huomasi miehen. Tämä ei juuri erottunut vaatetukseltaan muista hallissa seisovista, mutta ilmeessä oli jotakin kiinnostavaa. Musta, hyvin leikattu tukka, kellertävä paita sekä heikosti vihreältä vivahtava tumma puku. Mies seisoi lähellä sisäänkäyntiä ja näytti pitävän tulijoita tarkasti silmällä. Katse pysähtyi hetkiseksi Soileen, jonka kasvot alkoivat rusottaa. Soile kääntyi, mutta ei voinut olla vilkaisematta hetken kuluttua uudelleen. Kaljupäinen mies tuli juuri tullitarkastuksesta, kumarsi kevyesti odottajalle. He menivät lasiseinän viereen. Keskustelu oli vähäeleistä. Kaljupäinen vain nyökkäsi, siirtyi sitten bussien luo. Heti tämän jälkeen tyylikäs mies meni ulos eikä vilkaissutkaan taakseen. Soilesta se tuntui oudolta. Hän aikoi juuri kertoa havainnoistaan Henriikalle, kun Hölö ryntäsi lentohalliin. Toverit piirittivät oitis hänet.

– Olisivat pitäneet sen koko viikon tallessa, Henriika sanoi.

– Ei näilläkään sellaisia hermoja ole, vihreähattuinen nainen kohautti olkapäitään. – Kaverilla oli valokuva vain yhdestä kulmasta kiinni. Nyt se leikkii suurtakin sankaria.

Opas seisoι bussien luona ja yritti saada ääntään kuuluviin, mutta hänen oli pakko huitoa käsin ohjataukseen ihmiset oikeisiin autoihin. Myyjät melusivat ensimmäisen bussin luona, Hölö kaikkien keskipisteenä. Kuskit sammuttivat tupakkansa, siirtyivät autoihinsa. Pullea kuski vääntäytyi ketterästi ratin taakse. Vihreähattuinen nainen vilkaisi kuskia ja hymyili.

– Siitä vaan, hän sanoi. – Tuo ainakin ajaa autoa eikä vahtaa naisia. Toinen näyttää selvältä liipparilta. Mutkat vaan suoriksi, kun tytöt ovat kysymyksessä. Illat kuluu

tanssiparketilla, aamut on unisia. Vaan tämä kuski tykkää konjakista ja hyvästä ruoasta. Minä luotan siihen.

Punatukkainen nainen tirskahti, kun apumies tarttui käsivarteen ja tuki autoonnousussa. Miehellä oli tummansininen, korviin saakka vedetty baskeri sekä uutuuttaan kiiltävät kalossit. Nenä oli tukevatekoinen. Hän sijoitteli matkalaisten laukut tavarasäilöön, tokaisi jotain kuskille ja sulki luukut. Toinen auton kuljettaja oli tullut vielä ulos ja seisoi apumiehensä kanssa katoksen alla. Ihailu paistoi nuoren miehen kasvoilta. Hän näkyi jäljittelevän kaikessa esimiestään. Soilea alkoi naurattaa.

– Tein vertailevaa tutkimusta kuskien ja apumiesten välillä, tyttö selitti hämmästelevälle serkulleen.

– Meitä onnisti, vihreähattuinen sanoi ja riisui takin. Päähineen alta paljastuivat paksut hiukset, jotka oli kietaistu löysälle nutturalle. – Katsokaa vain apumiestä. Minä en lähde kulumallakaan pois tästä autosta.

– Ja kuski rakastaa konjakia, Henriika nauroi. – Punoitus on juuri niin terveen värinen.

– Toinen apumies on tosikko, nainen jatkoi. – Se ei pysty ikinä matkimaan kuskiaan. Notkeus on synnynnäistä, sitä ei opita. Kuski on juuri sitä tyyppiä, joka katsoo kostein silmin, huokailee sydäntäsärkevästi ja unohtaa ensimmäisen kulmauksen takana. Joko olette huomanneet sen tutkimukset? Se on jo pitkän aikaa erotellut jyvät akanoista eli sääret ja kasvot. Alkukarsinta on tehty, tarkempi tutkimus suoritetaan myöhemmin.

– Pääasia, että Hölöstä päästiin, Henriika ei voinut hillitä iloaan. Automiesten bussi oli juuri lähtenyt liikkeelle ja vierä lamppujen valaisemaa tietä Bukarestia kohden.

– Kiitos ja ylistys, nutturapäinen oli samaa mieltä. Nainen tarkasteli hetken aikaa tyttöjä. – Piti suorittaa pienet aamenet, varmuuden vuoksi.

Hän vilkaisi ulos, mutta kääntyi sitten.

– Muuten, minä olen Irkka. Tämä tässä vieressä on Krista, tutustuimme juuri.

Tytöllä oli kuparinpunainen tukka, joka vastahakoisesti pysyi mustan nahkalakin alla. Pitkät silmäripset varjostivat vihreitä silmiä. Poskille syttyivät hymykuopat, kun hän tervehti uusia tuttaviaan. Tytöllä oli musta housupuku sekä voimakkaan vaaleanpunainen pusero. Pörröinen hiuskiekura oli valahtanut poskelle. Hän näytti olevan täydellisesti tarmokkaan Irkan vastakohta.

– Missä päin konetta te istuitte, Irkka kysyi ja hänen siniharmaat silmänsä katselivat tutkivina Soilea.

– Pyrstössä, Henriika kääntyi katsomaan kukkaistutuksia. Oli jo täysin pimeää. Sade virtasi pitkin lasia, auton valokeilassa näkyi suuria vesilammikoita. He ohittivat Baneasan lentokentän, jolta paikallisliikenteen koneet lähtivät. Auton ikkunat alkoivat vetäytyä hieken. Henriika kuivasi niitä paperinenäliinalla, mutta turhaan. Näkyväisyys oli hetken kuluttua taas yhtä heikkoa.

– Minä istuin nokassa, Irkka kertoi. – Ajattelin suorittaa pienen kaappauksen, mutta kuskilla ei ollut viiksiä.

– Soile kerää hevosia, Henriika oli jotenkin kyllästynyt. Serkku halusi olla omissa oloissaan ja näytti sen selvästi.

– Eikös matkatavaroilla ole jokin painorajoitus, Irkka ei välittänyt toisen kireydestä.

– Panen ponin tankkiin. Soile vilkaisi Henriikaa. Mikä tyttöä oikein vaivasi? Se oli ollut merkillisen näköinen lentohallista lähtien vaikka yrittikin nauraa. Mutta Soile tunsu serkkunsa, ja tämä oli nyt jotenkin poissa tolaltaan.

– Polleparka, mikä jyrinä siitä syntyykään. Eipä sinustakaan tätä uskoisi, Irkka huokasi, mutta hänen silmänsä tarkastelivat Soilea. Kestääkö vai eikö, Soile päätti kestää. Henriikasta hän ei ollut varma, olkapäät

näyttivät ärtyisiltä. Tyttö tuijotti itsepintaisesti höyrynsumentamaa ikkunaa, jonka takana oli vain pimeys. Vesi lensi suihkuna autonpyöristä kauas sivulle. He olivat tulleet maaseudulle.

Soile katseli opasta. Tämä seisoj pitkänä ja hoikkana auton etuosassa. Valkoinen villapusero hehkui mittareitten valossa. Hän esitteli itsensä Liisaksi ja sitten kuskin. Miehen nimi oli Cazimir, apumies oli Titi.

– Liisa sanoi äsken, Irkka selitti, – että täällä on satanut kymmenen päivää yhteen menoon. Kaikki odottavat poutaa. Tulee kato ellei sää muutu. Sotilaita ja koululaisia on jo nyt pelloilla auttamassa. Vaikein tilanne on kai osuustoimintatiloilla, missä sadon määrä sanelee palkan.

– Todella rohkaisevaa, Henriika alkoi kuivata sumuista ikkunaa. – Joku puhui Otopenissä, että edellinen porukka oli kököttänyt vuoristossa lumituiskussa.

– Ihanaa, Soile tunsj olonsä äkkiä virkeäksi. Hän oli toivonut pääsevänsä aurinkoon, mutta nyt tuntui sadekin hyvältä. Päänsärky oli kaikonnut.

– Ajatelkaas, Irkka virnisti. – Istumme autossa korkealla Karpaateilla, lunta sataa ja sataa. Sitten äkkiä näkyy pieni piste, joka lähenee myrskytuulen nopeudella. Uljas mustaviiksinen mies, sellainen harmaaohimoinen, tiedättehän, uljaan, pitkäharjaisen hevosen selässä. Ja hyvästi vanha kuivakka elämä!

– Husaaritarinoita, Henriika mutisi.

– Pääsitkö hyvin tullitarkastuksessa?

– Hymyilivät, Henriika vastasi. – Eiväthän ne katsoneet juuri kenenkään laukkuihin. Minä vain kävelin lävitse.

Soile tuijotti kuskin hartioitten yli sateista tietä. Mikä ihme serkkua oikein vaivasi. Henriika ei yleensä antanut murheittensa häiritä muita, hän piti asiat ominaan. Serkku oli sitä mieltä, että kaikki onnistui, jos vai asioihin

valmistautui huolella. Soile hymähti ja muisti omat vaikeutensa sairaskuutustöimistössä, missä hänen oletettiin toimivan virheettömästi. Hän ei ollut sopiva konttorityöhön, hän ei ollut sopiva mihinkään. Liian arka, liian varovainen, sitä Elsa-tätikin aina jauhoi, mutta hänellä oli hyvä työaika, kohtalainen palkka ja ennen kaikkea varmuus, sillä ellei hän tekisi virkavirhettä, elämä jatkuisi kapeana ja pitkänä vanhuuteen saakka. Mutta sittenkin. Soilesta oli paha, että sairaille ihmisille tiuskittiin. Hän pahoitti mielensä asiakkaitten kiukunpurkauksista. Ihmiset eivät käsittäneet pykälää ja heillä oli paha tapa jättää paperit lukematta. Sitten vihoiteltiin virkailijalle, vaikka syytä oli itsessään.

Soile huokasi. Kaikki oli niin valmiiksi elettyä. Hän kävi sunnuntaisin syömässä Elsa-tädin luona. Hän kirjoitti pienistä asioistaan Henriikalle, kävi joskus elokuvissa tai osti pikkupullon viiniä. Sääntillistä. Vuokranmaksu, kukat kesäisin parvekkeella. Työtoverit olivat melkein kaikki naimisissa, he olivat lakanneet kutsumasta kylään. Nuoremmat pitivät häntä hiljaisena hissukkana, jota ei viitsinyt pyytää pilaamaan ravintolailtaa.

Jospa perhe olisi elänyt, Soile ajatteli. Kaikki olisi ollut silloin toisin. Hän olisi saanut asua kotonaan, ainakin käydä kylässä, missä häntä ymmärrettäisiin. Nyt oli vain äidin sisko, Elsa, joka oli kyllä omalla tavallaan mukava, mutta pisti liiaksi nokkansa toisten asioihin. Oikeastaan sen ymmärsikin, sillä tädillä oli ollut paljon vaivaa Soilesta, Henriikasta sekä hänen veljestään Heikistä. He olivat asuneet tädin luona aikuisuuteen saakka. Ensin kuolivat Soilen vanhemmat sekä pikkuveli ja Henriikan isä autokolarissa. Sitten lähti serkun äiti jonkun italjaanon perässä etelään ja jäi sille tielleen. Joskus tuli kortti, missä nainen kehui oloaan, mutta ei silti tullut käymään. Kaikesta päätellen nainen oli varaton eikä

halunnut tunnustaa sitä suvulleen. Henriika oli perinyt äitinsä viehättävän ulkonäön, mutta hän ei pitänyt, että siitä puhuttiin. Serkku oli itsenäistynyt nopeasti, samoin Heikki. Soile oli nuorin, hän tunsikin olonsa yksinäiseksi. Hänellä ei ollut edes veljeä. Henriikan kanssa tuli toimeen, jos ei ollut pitkää aikaa tämän seurassa. Serkun hyvää tarkoittavat toteamukset loukkasivat usein pahasti. Heikin kanssa heillä ei ollut mitään yhteistä. Soilella oli tunne, että tämä piti häntä tunteellisena kanana.

– Mitä mietit, Henriika kääntyi ja vilkaisi Soileaa. – Väsyttääkö? Kohta pääsemme Pitestiin.

Kirkas, keltaisenpunainen liekki läheni jatkuvasti. Se paloi kolmimetrisenä raakaöljytornin huipulla ja valaisi tumman illan. Kun lepattava liekki oli ohitettu, tuntui pimeys vieläkin voimakkaammalta. Suuret pisarat putoilivat lasiin. Kaukaa alkoi hämmöttää Pitestin kaupunki.

Hotelli kohosi suurena ja vaaleana kävelykadun vieressä. Kukkaistutusten lehdet olivat jo keltaisia. Auto ajoi sisäänkäynnin eteen. Titi alkoi nostella laukkuja alas. Eteishalli oli valkoista marmoria. Paksut samettiverhot saivat huoneen juhlalliseksi ja raskaaksi. Soile istui nojatuoliin, sillä aikaa kun Henriika meni jonottamaan huonetta heille. Hän katseli eteisaulaa, joka vaikutti mahtipontiselta.

– Älä nyt silmiäsi pudota, Irkka neuvoi. – Voit tarvita vielä niitä, kun hyvät viikset marssivat lähistölle. Sitäpaitsi asuin kerran eräässä Pariisin hienostohotellissa, missä yöseurakseni järjestettiin lauma ihailevia torakoita. En päässyt niistä eroon edes Saksan puolella.

Soile kosketti kädellään marmoripylvään kaunista pintaa. Tummat juovat kulkivat vaaleammalla pohjalla ja elävöittivät kiven. Pinta tuntui lämpimältä, kun sitä

koskettti. Tyttö kiersi pylvään ja katseli kuvioitten vaihtumista. Äkkiä hän pysähtyi.

Perttu istui sohvalla.

Soile tuijotti miestä uskomatta silmiään. Perttu se todellakin oli, tyylikkäänä ja itsevarmana kuten aina. Käsinojalla istui mustaan housupukuun laittautunut vaaleaverikkö. Soile tunsu Kalisperan hienon tuoksun. Soilesta hajuvesi ei lainkaan sopinut naiselle. Tämä ei näyttänyt salaperäiseltä tai eksoottiselta, pikemminkin hän oli kylmä ja itsevarma.

Soile palasi Irkan luo, joka katseli mietteissään pariskuntaa. Naisen pitkät ja hopeanhohtoiset kynnet rummuttivat hermostuneesti mustan sohvan selkänojaa. Hän tuntui suostuttelevan Perttua, joka näytti vastahakoiselta. Naisen kasvoilla oli vuoronperään tyytymätön tai hellittelevä ilme. Hymyillessä kireä ilme katosi, kasvot näyttivät paljon lämpimämmiltä. Perttu harasi vastaan, mutta nainen oli pääsemässä voitolle.

– Huomasin nuo jo lentokentällä, Irkka sanoi. – Mies vaikuttaa kovasti itserakkaalta. Nainen tietää, mitä tahtoo. Hän lääpiskeli lentohallissa, suostutteli jo silloin. Luulen niin, sillä mies vaikutti kiusaantuneelta.

Väsytystaktiikka on taitanut kuitenkin tuottaa tuloksen.

– Kuule, Soile sanoi hiljaa toverilleen. – Älä viitsi sanoa mitään tuosta parista Henriikan kuullen. Mies on hänen entinen sulhasensa.

– Oho, Irkka tarkasteli uudelleen vaaleaverikköä. – Eipä ole maku huonontunut vuosien varrella, mutta kylmempään suuntaan se on kehittynyt. Nainen on kuin jääpala.

– Perttu on aina pitänyt kauniista naisista, Soile katsoi Henriikaa, joka jutteli Liisan kanssa. Krista seisoi heidän vieressään. Heillä näytti olevan hauskaa.

– Eikö serkkusi ole selkiintynyt, Irkka siirsi laukkuaan ja istui. – Tarkoitanki eikö jutusta ole jo riittävästi aikaa? Muussa tapauksessa taitaa yllätys olla molemminpuolinen.

– Vajaat kolme vuotta. Soile tarttui laukkuihin. – Henriika näkyy jo menevän.

– Odottakaa, Irkka nousi. – Krista tulee ihan kohta.

Henriika odotti hissin luona ja hänen ilmeensä oli sellainen, ettei Soile voinut tehdä muuta kuin siirtää laukut hissiin. Leikkaushaavaan sattui, sillä kantamukset olivat painavat, mutta hän ei uskaltanut sanoa serkulleen mitään. Henriika painoi nappia. Ehkä Irkka käsittää, Soile ajatteli.

Hissi pysähtyi kolmannessa kerroksessa. Huone oli aivan käytävän perällä. Henriika meni edellä ja sytytti valot. Eteisessä oli koko seinän mittainen peili, jonka alapuolella oli leveäreunainen hylly. Kun Soile veti yhden laatikon auki, hän löysi lankaa ja neuloja. Kylpyhuoneen ovi oli auki. Punaiset froteepyyhkeet olivat valkoisella kaakeliseinällä kuin loistavan väriset kukat. Soile päätti mennä kylpyyn ruokailun jälkeen.

Huone oli kookas. Vuoteet oli sijoitettu vastakkaisille seinille, välissä pitkä kapea hyllykkö. Ikkunan luona oli suuri nojatuoli sekä pyöreä pöytä, jolla oli vesikannu juomalaseineen. Huone oli miellyttävän viileä. Vuoteissa oli vihreät huovat, joista näkyi vain pieni neliö pussilakanoitten ansiosta. Tyynyjä oli kaksi, toisessa leveä ja hennon näköinen pitsi. Soile veti kengät jalastaan ja oikaisi vuoteelle. Koko ruumis tuntui kipeältä. Henriika kolisteli kylpyhuoneessa, serkku ei koko aikana ollut puhunut mitään. Matkan alku näytti todella hankalalta. Lentokentällä Soile ei ollut huomannut Perttua lainkaan, mutta hän uskoi, että serkku oli nähnyt miehen. Henriika näytti ottavan asian raskaasti. Monesti Soile oli ajatellut,

miksi serkku suhtautui mieheen niin vihamielisesti. Suriko Henriika todella vai oliko kyseessä loukattu itserakkaus. Ehkä tyttö oli luottanut liikaa ja purki nyt pettymyksensä vihana. Pertun jälkeen oli Henriika selvästi muuttunut; oli kyynisempi kuin koskaan ennen.

Soile huokasi ja nousi ylös. Hän vetäisi ikkunaverhot syrjään. Vesisade näytti hiljentyneen, mutta tuuli heilutti rajusti puitten oksia. Vastapäätä hotellia oli rakennustelineitä vaikka talo niitten sisällä vaikuttikin valmiilta. Kävelykadulla oli runsaasti ihmisiä ostoskassit käsissä. Tervehdykset olivat nopeita, kaikilla oli kiire. Joku nainen kantoi pään päällä suurta koria. Hänellä oli suora ryhti ja kori keinui kävelyn tahtiin.

Irkka odotti seurustelunurkkauksessa. Krista oli mennyt jo alas. Kyseessä oli sekä juomapullo että viiksekäs numeromikko, Irkka selitti silmät tuikkien.

– Ei kai, Henriika valahti nojatuoliin. Hän näytti lopen uupuneelta, silmien alla oli tummat renkaat.

– Torakka viekööt, totta joka sana, Irkka lätkäisi reiteensä. – Vaan tämä tyttö lähtee syömään ja ellei siellä ole paprikaa, lähden nyhtämään sen omin käsin pellosta.

Melkein kaikki olivat jo ruokasalissa. Jokainen näytti väsähtäneeltä, mutta silti nälkäiseltä. Irkka keihästi välittömästi suuren paprikan lautaselleen. Töyhtötukkaisen miehen vaimo katseli syömistä, suun ympärillä oli jotain tyytymätöntä. Hetken kuluttua hän julisti paprikan liian voimakkaaksi. Laidasta oli nirhaistu pieni pala.

Jälkiruokana oli hedelmätorttu, jossa oli täyteenä pähkinää ja makeaa hilloa. Rapea kuori oli päällystetty pölysokerilla. Se kelpasi kaikille.

– Juu, Irkka joi kivennäisvettä. – Minunhan piti kertoa niistä torakoista.

Samassa Krista tuli ruokasaliin. Tyttö näytti odottaneen, että hänelle pidettäisiin paikkaa.

– Minulla meni vähän aikaa, hän sanoi.

– Sen kyllä arvaa, Irkka virnisti. – Paprikoita on vielä. Onneksi kaikki eivät ymmärrä niitten arvoa. Liha on mureaa, jos onnistuu saamaan siitä palasen, mutta jälkiruoka vie kielen mennessään.

– Mistä torakoista sinä puhuit, Krista paloitteli kurkkua lautasellaan. Hän maistoi ja hymähti tyytyväisenä.

– Seuralaisistani hotellihuoneessa, Irkka ojensi lautasensa tarjoilijalle. – Aioin juuri pestä käteni, kun näin täplän lavuaarin alla. Matkoilla oppii varovaiseksi ja eikös vain tämäkin saanut jalat alleen. Tossunkanta katkaisi pakomatkan. Hetken kuluttua tuli vainajan puoliso tarkastelemaan miehensä jäännöksiä, sitten lähiomaiset ja lopulta tulvi paikalle koko laaja sukulaisjoukko. Minulta meni koko yö tähän seurapiiriin tutustuessani. Aamulla menin oppaan luo vaatimaan uutta huonetta. Tämäkös loukkaantui. Ilmeestä näki selvästi, etten ollut hienon hotellin arvoinen. Seuraavina öinä ei nukkumisesta tietenkään tullut mitään, sillä nyt tutustuin koko laajaan heimokuntaan. Ja sitä kyllä riitti.

Irkka nojautui taaksepäin. Monet olivat tilanneet valkoviiniä, vihreitä pitkäkaulaisia pulloja oli lähes joka pöydässä.

– Ja sitten, Soile kumartui eteenpäin.

– Lähtöhetkellä yritin ravistella vaatteet hyvin ennen kuin panin ne matkalaukkuun. Jätin iloisena koko kaupungin, mutta hymy hyytyi jo illalla, tosin maata oli välillä jo vaihdettu. Tuskin olin ottanut aamutakin esille, kun vikkela torakka luiskahti esille.

– Kauheaa, mitä te nyt aiotte tehdä, Töyhtötukan vaimo näytti tyrmistyneeltä. Hän ei ollut kuullut juttua

kokonaisuudessaan.

– Tämä tapahtui Pariisissa, Irkka vilkaisi Henriikaa, joka koko aikana ei ollut syönyt juuri mitään. Krista katseli tyttöä myötätuntoisena, mutta silmät suuntautuivat usein myös Soilen selän taakse.

– Minä lähden, Henriika sanoi. – Ja nyt heti.

– Et sinä tällä tavalla voi alkaa, Soile vastusti, mutta nousi kuitenkin. Hän totesi tuijottavansa Pertun siniharmaisiin silmiin. Mies katseli arvostellen, mutta tuli sitten tervehtimään.

– Kultaseni, sinäkin täällä, ääni oli hivenen ivallinen. – Kauniin serkkusi näinkin jo Otopenissä vaikka hän rakastettavasti käänsikin selkänsä. Kyllä maailma on sentään pieni.

– Valitettavasti, Soile yritti olla jäätävä. Pertun naisseuralainen katsoi savupilvensä takaa, näytti huvittuneelta. Soile muisti finninsä, sateen kasteleman tukkansa ja oli menettää rohkeutensa. Sitten hän kuitenkin päätti ryhdistäytyä.

– Morsiamesi, hän katsoi Pertun seuralaiseen. – Olenkin aina mielelläni tutustunut heihin. Sinulla on tunnetusti hyvä maku naisten suhteen tai ainakin oli.

– Sama riivinrautahuumoritallella, Perttu nauroi. – Hän on muuten vaimoni Anitta.

– Onnea vain, hauska tutustua. Soile kääntyi. Aulan sohvaa pitemmälle hän ei jaksanut. Tytön oli myönnettävä, ettei hän pystynyt kohtaamaan Pertun katsetta punastumatta. Heillä oli ollut siitä aina kinaa. Miehellä oli merkillinen taito saada Soile kuohahtamaan tai ainakin väittelemään kiivaasti, mutta kesken ankarimman sanasodan Perttu antoi äkkiä periksi. Henriika ei koskaan osallistunut keskusteluun, hän oli kuuntelijana.

Soile nosti päätään ja huomasi tutut kasvot ylätasanteella. Mies lentokentältä. Puku ei ollut enää niin huoliteltu. Hän näytti rennolta nojatessaan marmoriin. Silmät näyttivät hyväksyiltä. He tuijottivat toisiinsa, sitten mies äkkiä kääntyi. Soile näki kaljupäisen matkatoverinsa menevän hissiin, mutta tämä jäi odottamaan kunnes toinenkin oli ehättänyt ovien luo. Miehet eivät sanoneet sanaakaan toisilleen. Soile tuijotti heidän peräänsä. Hänellä oli merkillinen olo, aivan kuin jokin vaara olisi leijunut eteisaulan yllä. Soile hätkähti. Henriika seisoj hänen edessään. Valo loisti himmeästi luumunpunaisesta puserosta. Lyhyt, musta hame korosti tytön pitkiä sääriä. Silmät näyttivät erivärisiltä kuin päivällä. Ruskeat pilkut olivat miltei hävinneet, iiris hohti vihreänä.

– Niillä ei ole sormuksia, Henriika istui sohvalle.

– Ehkä ne on avoliitossa, Soile katseli kateellisena serkkunsa tyylikkäitä vaatteita. Hän itse oli ollut liian väsynyt vaihtaakseen illalliselle toisia asusteita. Siniset vakosamettihousut näyttivät merkillisen nuhruisilta vaikka ne olivatkin uudet. Vihreä intianpuuvillapusero tuntui tahmealta. Hän oli kaiken kaikkiaan harmaa ja väritön istuessaan serkkunsa rinnalla.

– Ei kai, Henriika sanoi.

– Entä sitten, Soilen ääni oli terävä. – Ota seuraa itsellesi. Pieni hakkailu tekee hyvää eikä kohteista varmaan ole puutetta.

– Et sinä käsitä, Henriika ponnahti ylös ja harppoi hisseille. Soile jäi istumaan. Hän tunsi vihan poreilevan sisällään, tunne oli yllättävän voimakas. Tyttö näki Pertun ruokasalin ovella. Ensin näytti siltä, että mies tulisi hänen luokseen, mutta sitten tämä kohautti hartioitaan ja katosi portaikkoon. Ihmisiä tuli ja meni. Muutamat miehet hiljensivät vauhtiaan, vilkaisivat Soileä, mutta jatkoivat

sitten matkaansa. Henriikan pikavisiitti oli sen sijaan herättänyt ansaittua huomiota, miesmuuri oli suorastaan tiivistynyt heidän ympärillään. Nyt oli taas kuitenkin väljää.

– Jokos se meni, Irkka istui sohvaan.

– Sillä oli avain, Soile hymyili anteeksipyytävän näköisenä. – Henriika on niin kiivas.

– Mennään meille, Irkka ehdotti. – Minua ei nukuta ja Krista jäi alas. Se numeromikko nääs.

Huoneesta näkyi kaupungin poliisiasema. Verhoja ei ollut edessä, miesten virkapuvut erottuivat selvästi. Irkka oli heittänyt vaatteensa vuoteelle suoristumaan. Hän nosteli ne henkareihin.

– Henriika on niin kauhean itsepäinen, Soile istui vihreään nojatuoliin. – Se sai pienenä vastata itsestään, ei oikein luota kehenkään. Perttu vei lopunkin turvallisuuden.

– Kasvaminen vaikuttaa hitaalta, Irkan ääni oli terävä.

– Ei yksi mies kesää tee. Kerrankos sitä mennään kihloihin ja erotaan.

– Minä kuvittelin iloista matkaa, Soile sanoi surkeana. Hänen päätään särki jälleen. Istuminen teki kipeää leikkaushaavaan.

– Lähdetään ottamaan pienet, Irkka nosti matkalaukkunsa telineelle. – Luulen, että olemme kumpikin sen tarpeessa. Ei minun kannata levitellä kaikkea roinaa kaappiin. Aamulla mennään taas, kyllä siinä vaatteet rypistyvät.

Ravintolasali oli miltei tyhjillään. Suurin osa matkatovereista oli palannut huoneisiinsa, eikä kaupunkilaisiakaan juuri ollut. Viikon ensimmäinen arkipäivä piti ihmiset kotonaan. He tilasivat pitkäletteiseltä tarjoilijatyöltä pullon valkoviiniä. Se maistui aivan rusinoilta.

– Surkealle alulle, Soile kohotti lasiaan.
– Paremmalle jatkolle, Irkka kilautti. – Viimeisenä päivänä me nauramme surkeaa ilmaa ja Henriikan koleutta. Jos ei olisi nyt myöhä, tehtäisiin lenkki kaupungilla. Uudet vaikutelmat sotkevat mielialan parhaiten.

Soile joi hitain kulauksin viiniään. Hän ajatteli Henriikaa, Perttua ja kihlauksen loppumista. Serkku ei koskaan ollut selittänyt eikä hän kysellyt. Henriikalle voisi sanoa suorat sanat ellei se olisi maksanut hänen matkaansa. Soile korvaisi kyllä kaiken, mutta nyt hän tunsu kuitenkin orjailevansa serkkuaan. Salaa hän melkein nautti toisen epäonnesta, aivan kuin voimakas Henriika olisi kerrankin paljastanut heikkoutensa kaikkien nähtäväksi.

– Muuten, Irkka sanoi äkkiä, nainen oli pitkän aikaa istunut omissa ajatuksissaan. – Mietin juuri, missä olen tuon Anittan nähnyt ja selkenihän se lopulta. Ikoninäyttelyssä, siellä tosiaankin. Oikein hämmästyin, kun keksin asian. Juttu on sillä lailla, että kaupungissamme on aika voimakas ortodoksinen seurakunta. Se järjesti talvella näyttelyn, missä minäkin kävin. Minusta ikonit ovat jotenkin salaperäisiä, kiehtovia, sanoisin. Joka tapauksessa näyttelystä jäi eräs työ seurakunnalle. Asiahan ei sinänsä ole kovin merkillinen, mutta tuo ikoni katosi. Kukaan ei tiedä siitä mitään, mutta kovin isku oli kuitenkin suitsutusastian häviäminen. Se oli jo rahallisestikin arvokas. Ulkonäöltään se ehkä ei vedonnut tavalliseen yleisöön, mutta sillä oli arvokas tausta, sekä jo ikääkin. Kauan oli puhuttu, että se siirrettäisiin museoon, mutta asia aina jäi. Ehkä mukana oli myös tunnuseikkoja. Se oli tuotu Karjalasta ja monet halusivat nähdä sen käytössä eikä kuolleena museoesineenä.

Tarjoilijatyttö tuli kaatamaan viiniä laseihin. Hän hymyili jo vapautuneemmin kuin ruokailun aikana, jolloin kiire ja asiakkaitten kärsimättömyys oli tehnyt ilmeen vakavaksi.

– Miten Anitta nyt liittyy tähän, Soile katseli tytön tummaa ihoa. Paksu letti väänsi pään miltei takakenoon.

– Anitta ei ollut siellä tavallinen näyttelyssä kävijä, Irkka nyökkäsi tarjoilijalle. – Luulen, että hän vartioi tai jotain sellaista. Osa ikoneista oli todella vanhoja sekä myös pienikokoisia. Ei olisi ollut konstikaan napata sellainen mukaansa. Lisäksi näyttelyssä oli myös ortodoksisiin kirkonmenoihin liittyviä esineitä, monet historiallisesti arvokkaita.

– Aika outoa, Soile antoi viinin lämmetä suussaan. – Minusta Anitta ei lainkaan sovi ikoneitten seuraan.

– Juuri siksi kiinnitinkin häneen huomiota, hän oli jotenkin vieras siinä ympäristössä, kylmä, Irkka rummutti hajamielisenä pöytää.

– Ikonithan ovat eläviä, niitten ympärillä on lämpöä.

– Aivan, sitä juuri tarkoitan.

– Olen kuullut, Soile pyöritteli lasia hitaasti kädessään, – että ikonin varastajaa seuraa kirous. Kuulin joskus tarinan miehestä, joka rintamalla otti erästä rukoushuoneesta muistoksi pyhän kuvan. Hänen talonsa paloi, tytär kuoli veneonnettomuudessa ja hän itse jäi raajarikoksi tapaturman ansiosta. Kun kuva lahjoitettiin kirkolle, kirous hellitti.

– Jaa, Irkka nosti päätään, – ehkä noihin esineisiin liittyy samoja uskomuksia kuten kirkkoon, hautausmaahan tai yleensä pyhiin paikkoihin. Ihmiset ovat herkempiä syyttelemään niitä, kun jotain sattuu. Nykyajasta huolimatta me olemme kovin taikauskoisia vielä. Sitäpaitsi näkyy jonkinlainen mystiikan aalto levinneen uudelleen. Noitia ja rituaalimenoja. Taitavat

vanhat ajat tulla uudelleen muotiin vaikken minä poppaukoissa mitään järkeä näekään.

Henriika oli jo vuoteessa, kun Soile palasi huoneeseensa. Serkku makasi kasvot seinään päin kääntyneinä, mutta tyttö oli varma, että toinen oli vielä hereillä. Henriika oli liian liikkumaton nukkuakseen. Soile otti lämpimän suihkun, puhdisti leikkaushaavan ja meni vuoteeseen. Sitten hän muisti pesemättömät sukkansa. Tullessaan uudelleen kylpyhuoneeseen, hän huomasi ensimmäiseksi Henriikan vihreän huivin. Se oli levitetty kuivumaan. Ammeen yläpuolella roikkui henkarissa kostea villatakki. Missä ihmeessä ne olivat ehtineet kastua? He olivat miltei koko ajan olleet katon alla. Hän päätti kysyä asiaa aamulla serkultaan, mikäli tämä näyttäisi rauhottuneelta.

Soile heräsi aamulla puhelimen kovaääniseen soittoon. Henriika ehätti kuitenkin vastaamaan. Serkku oli täysissä pukeissa, tavarat oli pakattu jo laukkuun.

Ulkona näytti kylmältä, mutta ei sentään satanut. Pilvet kiertelivät kuitenkin alhaalla. Päivästä ei ainakaan tulisi helteinen. Tyttö nosti kaapista intianpuuvillapuseron sekä ohuen villapaidan. Violettia ja vihreää sekä hivenen voimakasta punaa. Soile ei aikonut näyttää kalpealta. Värillinen voide sekä violetti luomiväri saivat ihon näyttämään ruskettuneemmalta. Ainakaan ei kukaan säälittelisi nyt kalpeudesta, hän ajatteli, lisätessään vielä poskipunaa kasvoihinsa.

Ruokasalissa lopettelivat muut aamiaista. Osa matkatovereista oli jo syönyt, jättänyt tavarat autoon ja oli kävelemässä kaupungilla. Töyhtötukka vaimoineen tuli tyttöjä myöhemmin. Mies ei lainkaan pitänyt vajaasta salista.

– Jos kerran sanotaan, että puolihdeksältä, niin se on jämäpti se, hän ruikutti. – Mitä sitten aikamääriä edes luetellaankaan. Toiset saa syödä loput, kun kävelyhullut tulee tänne jo aamuyöstä.

– Sämpylöitäkin on noin vähän, rouva alkoi myös valittaa, mutta silloin tuli Liisa ruokasaliin. Opas huomasi heti aamunärkästyneet kasvot ja hetken kuluttua pariskunta söi tyytyväisenä munakasta. Rouva tosin valitti sitä suolattomaksi, samoin kuin kahvia liian vahvaksi. Miehen mielestä tee oli haaleaa. Soile ei sanonut mitään, hän näki Henriikan kiusaantuneet kasvot. Serkku ei pitänyt marisijoista lainkaan ja tuskin hillitsi ilmeensä. Tyttö ei enää yrittänytkään sen jälkeen, kun rouva aloitti hätäilemisen. Tämä sanoi, ettei bussista saanut hyviä istumapaikkoja ellei sinne lähtenyt heti ja niinpä mies joi teekuppinsa tyhjäksi seisaaltaan.

Irkka ja Krista seisoivat sisäänkäynnin edessä. Molempien posket helottivat reippaasta aamukävelystä.

– Olisinpa ottanut housut, Henriika sanoi, kun kolea tuuli kietaisi hänen puolihameensa säärien ympärille. Tytön mokkaajakku vaikutti lämpimältä, mutta muuta vahvaa hänen yllään ei juuri ollutkaan. Kuskien mielestä näytti hame olevan kuitenkin sopivan mittainen koska katseet seurasivat tiiviisti hoikkia sääriä.

Juuri, kun bussi kaartoi pihasta ajotielle, käveli Soilen lentokentällä näkemä mies hotellista ulos. Hän näytti olevan lähdössä koska kantoi pienikokoista matkalaukkua. Soile ei ehtinyt nähdä, minne mies meni, kun auto jo kääntyi kulmauksen ympäri.

Liisa kertoi seuraavan päätepisteen olevan nimeltään Dragasani, jossa syötäisiin lounas ja maisteltaisiin myös paikallisia viinejä. Yöpymispaikkana oli kuitenkin pieni Cozian vuoristokylä, mutta sinne saavuttaisiin vasta illalla. Liisa huolehti vielä kaikkien matkatavaroista,

neuvoi jokaista merkitsemään huoneensa numeron ylös.
Jos jotain jäisi, se olisi tällä tavalla helpointa saada
takaisin. Soile kuunteli puolella korvalla oppaan puhetta.